

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **M. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 31 stycznia 2019 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt IV Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK [...], M. M., w sprawie wieloosobowej, został skazany:

- za 17 czynów zakwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. popełnionych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. na karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 stawek dziennych grzywny po 40 zł każda;
- za 4 czyny zakwalifikowane z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- za czyn zakwalifikowany z art. 233 § 1 k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 234 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- za czyn z art. 271 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 91 § 2 k.k. w miejsce orzeczonych za te czyny kar pozbawienia wolności Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu łączną karę 3 lat pozbawienia wolności.

W tymże wyroku na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej popełnieniem przypisanych mu przestępstw (solidarnie ze współsprawcami) przez zapłatę stosownych kwot pieniężnych na rzecz pokrzywdzonych zakładów ubezpieczeń.

Po rozpoznaniu apelacji złożonych przez oskarżonego i jego obrońcę Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt IV Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok przez doprecyzowanie kwalifikacji prawnej niektórych z przypisanych przestępstw, a w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymał w mocy.

W kasacji od prawomocnego wyroku sądu *ad quem* obrońca M. M. zarzucił:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, tj:
 - art. 433 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez nienależyte rozważenie podniesionych w apelacji zarzutów, w następstwie czego doszło do niezasadnego utrzymania w mocy wyroku Sądu I instancji;
 - art. 170 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. przez niesłuszne oddalenie wniosku dowodowego skazanego, brak należytego uzasadnienia w tym zakresie, co w poważnym stopniu ograniczyło prawo skazanego do obrony;
 - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną wyroku Sądu I instancji, na skutek nienależytego rozważenia zarzutów apelacji dotyczących naruszenia art. 2 § 2, 4, 5 § 2, 7, i 366 § 1 k.p.k., przejawiającego się w przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów w zakresie interpretacji zamiaru skazanego oraz dokonaniu ustaleń co do wysokości wyrządzonej szkody, wyłącznie w oparciu o twierdzenia pokrzywdzonych, współoskarżonych i niepełnych opinii;

2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k., polegającego na orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody w sposób solidarny, pozostający w sprzeczności z zasadą indywidualizacji kary.

W konkluzji autor kasacji domagał się uchylenia wyroków Sądów obu instancji i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w M. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 519 k.p.k. i art. 520 § 1 k.p.k. kasacja przysługuje stronie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że tylko wobec tego wyroku można podnosić zarzuty rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogły one mieć wpływ na jego treść. Sąd drugiej instancji, jak w niniejszej sprawie, nie przeprowadza własnego postępowania dowodowego, nie dokonuje oceny dowodów, lecz kontroluje ocenę zawartą w wyroku sądu pierwszej instancji w granicach zarzutów stawianych w apelacji. W apelacji obrońca oskarżonego podważał ocenę dowodów prezentowaną w uzasadnieniu Sądu Rejonowego, zarzucając, że jest wybiórcza i dowolna.

W kasacji obrońca M. M. nie twierdzi, że Sąd odwoławczy nie rozpoznał zarzutów apelacji. Byłby to zarzut gołosłowny. Wszak na stronach 53-58 uzasadnienia Sąd Okręgowy zawarł szczegółową analizę zarzutów zamieszczonych w apelacjach złożonych przez obrońcę i samego oskarżonego. W konkluzji uznał je za nietrafne i wykazał, że ocena dowodów przez Sąd *meriti* mieściła się w granicach swobody zakreszonych w art. 7 k.p.k.

Autor kasacji, nie kwestionując, że zarzuty apelacji zostały rozpoznane, podniósł, że ich rozważenie nie było należyte, a tym samym kontrola instancyjna wyroku Sądu Rejonowego była wadliwa. W uzasadnieniu kasacji skarżący nie przedstawił jednak rzeczowej argumentacji na rzecz tak sformułowanych zarzutów. Zastrzegł, że nie będzie polemizować i powielać treści apelacji ale wyraził przekonanie, że możliwość wpływu naruszeń prawa przez Sąd odwoławczy na rozstrzygnięcie podjęte w drugiej instancji „jest oczywista”.

Należy zatem stwierdzić, że zarzut nierzetelnego rozpoznania apelacji (obraza art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.) jawi się jako zarzut bez rzeczowego uzasadnienia. Owa „oczywistość” wpływu nienależytego (w przekonaniu obrońcy) rozpoznania apelacji na treść rozstrzygnięcia w drugiej instancji, w ogóle nie została wykazana. Nie ulega wątpliwości, że przez wysuwanie zarzutów wskazujących na wadliwą kontrolę instancyjną, skarżący zmierzał w istocie do ponowienia tej kontroli. Jest to proceduralnie niedopuszczalne, gdyż kasacja nie inicjuje postępowania w trzeciej instancji, a tym samym nie dubluje roli sądu odwoławczego. W konkluzji należy zatem stwierdzić, że bezzasadność tych zarzutów kasacji jest oczywista.

Równie bezzasadny jest zarzut obrazy art. 170 § 1 k.p.k. na skutek oddalenia wniosków dowodowych zgłoszonych przez skazanego w apelacji i podtrzymanych przez obrońcę w postępowaniu odwoławczym. Oddalenie wniosku dowodowego jest powinnością Sądu orzekającego, gdy uznaje, że zachodzą ku temu przesłanki wymienione w art. 170 § 1 k.p.k. Jeśli czyni się zarzut Sądowi odwoławczemu z powodu oddalenia wniosków dowodowych zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, to na skarżącym ciąży powinność wykazania wpływu podnoszonego uchybienia na treść prawomocnego rozstrzygnięcia. W kasacji zabrakło nawet próby wykazania, że kwestionowana decyzja procesowa Sądu drugiej instancji mogła wywrzeć taki wpływ.

Całkowicie nietrafny jest też niepodnoszony wcześniej w apelacji, zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. przez zasądzenie od oskarżonego obowiązku naprawienia szkody solidarnie z innymi skazanymi w następstwie wspólnego popełnienia konkretnych przestępstw. Zdaniem skarżącego narusza to zasadę indywidualizacji odpowiedzialności karnej. Tak prezentowany pogląd prawny autora kasacji jest błędny. Zgodnie z brzmieniem wymienionego przepisu przy orzekaniu o obowiązku naprawienia szkody w postępowaniu karnym stosuje się przepisy prawa cywilnego, a więc także art. 441 § 1 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z tym przepisem odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez współdziałających jest solidarna. Tę formę orzekania w procesie karnym na podstawie art. 46 § 1 k.k. o odpowiedzialności solidarnej współsprawców przestępstwa potwierdza dotychczasowe orzecznictwo sądowe

(zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2000, I KZP 40/00, OSNKW 2001, z. 1-2, poz. 2; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2016, II KK 196/16, OSNKW 2016, z.11, poz. 72).

Z wszystkich tych względów, wobec oczywistej bezzasadności zarzutów kasacji, Sąd Najwyższy na posiedzeniu bez udziału stron orzekł w przedmiocie kasacji, jak w treści postanowienia (art. 535 § 3 k.p.k.).

O obciążeniu skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.